

Св. Климент Охридски

ПОХВАЛА

ЗА

Четиридневния Лазар

Ето, светозарното тържество идва по-напред, като ни показва образа на Христовото възкресение. **Ето**, светозарният празник на Лазар възсия, очертавайки Христовите чудеса. **Ето**, възкресението на Лазар, станало на четвъртия ден след смъртта му, носи плодовете на Христовото възкресение, станало на третия ден. **Ето**, вторият предтеча, Лазар, се яви на тези, които *седят в мрак и смъртна сянка*, възвестяващ светодателя и спасителя Христа. Днес се разкри първата причина за унищожаването на ада. Днес Христос изпълва целия свят с най-дивни чудеса. Днес той, като свързва силата на смъртта, възкресява мъртвец, лежал четири дни в гроба. Днес той предначертава образа на своето пресветло възкресение, като го разкрива на учениците си и на целия свят чрез този вече четиридневен мъртвец. Днес иудеите, дошли при гроба на Лазар, като за свидетелство се събраха, та виждайки божествената сила на Христа и властта, която той има над живите и над мъртвите, да не започнат да казват: *”С каква личба ще ни докажеш, че имаш власт тъй да постъпваш?”*. Но те трябваше да видят неговата сила и божествената власт и да бъдат готови да повярват в Христовото възкресение. Тъй че с това чудо той повече искаше да убеди народа и да увери учениците си и в своето възкресение.

Иисус беше отишъл в Иудея, та смъртта на Лазар да се случи по време на неговото отсъствие, за да не кажат някои, че някак привидно той го е умъртвил и след това пак го е привдигнал, но да бъдат очевидци на смъртта на Лазар, на погребението му и на възкресението му, както евангелист Иован ясно съобщава това, като казва: *Беше болен някой си Лазар, от Витания, когото Иисус обичаше. Сестрите на Лазар изпратиха да му кажат: ”Господи, ето оня, когото обичаш, е болен!”* **А** Иисус рече: *”Тая болест не е за умирање, а за слава божия, за да се прослави чрез нея Син божий.”* И престоя два дни в мястото, където се намиреше. И каза на учениците си: *”Лазар, нашият приятел, е заспал; но да отидем при него, за да го събудя.”* **А** учениците му рекоха: *”Господи, ако е заспал, ще оздравее.”* Те помислиха, че говори за сънно заспиване. Тогава Иисус им рече направо: *”Лазар умря; но радвам се за вас, че ме нямаше там, та да повярвате; но да идем при него и ще го възкреся.”* **А** Тома, наричан Близнак, каза: *”Господи, сега иудеите искаха с камъни да те убият и пак ли там отиваш?”* Иисус пък отговори: *”Нали дванадесет часа има един ден? Който ходи нощем, препъва се, защото светлината не е в него. **А** който ходи денем, не се препъва. **Из съм светлина за целия свят и който върви след мене, не ще се препъне.”*** Това като каза, Иисус дойде във Витания и намери, че Лазар е вече от четири дена в гроба. Марта го

посрещна, падна при нозете му и каза: ”Господи, да беше тук, нямаше да умре брат ми Лазар. Но и сега зная, че каквото и да поискаш от Бога, ще ти даде Бог“. А Исус ѝ рече: ”Брат ти ще възкръсне“. Марта му каза: ”Зная, Господи, че ще възкръсне при възкресението, в последния ден“. Исус ѝ рече: ”Аз съм възкресението и животът. Само вярвай и ще видиш славата божия!“ А тя, като се затече, повика скришом сестра си Мария и рече: ”Учителят е дошъл и те вика“. А тя, щом чу, стана бързо и излезе тичешком. Иудеите, които бяха дошли при тях да ги утешават за брата им, като видяха, че Мария стана бързо и се затича, отидоха подире ѝ, защото мислеха, че тя отива на гроба да плаче. Исус, като я видя да плаче и дошлите при нея иудеи да плачат заедно с нея, смути се, просълзи се – като че ли незнаещ – питаше: ”Къде го положихте?“ А това беше пещера, и камък стоеше отгоре ѝ. Исус веднага им заповяда да вдигнат камъка. Сестрата на умрелия, Мария, му каза: ”Господи, какво искаш? Та той вони вече; защото е от четири дни в гроба“. Исус ѝ рече: ”Всеки, който вярва в мене, и да умре, пак ще оживее. Само вярвай, и ще видиш славата божия, защото за това дойдох – за да владея и над живи, и над мъртви“. Мария му каза: ”Вярвам, Господи, че си Син божий, по свое благоволение възплътил се заради нас, та тия, които са в мрак, да видят светлина“. Исус пък, като ни показа пример – от небесния Бог да измолваме всеки дар, – издигна очи към небето и каза: ”Отче, благодаря ти, че винаги ме слушаш; но това казах сега заради народа, който стои наоколо, за да повярват, че ти си ме пратил“. Като каза това, Исус извика с висок глас: ”Лазаре, излез вън!“ И при този пресвят глас мъртвецът веднага стана, след като разкапващата се плът се обнови. Исус им заповяда да разповият обвързаните му ръце и нозе. А народът, който беше там, като видя това дивно чудо, всички като с една уста прославиха Бога и казваха: ”Наистина божий Син е този!“ И повярваха в него.

Древният враг, дяволът, ожесточи сърцата на противниците. Те казваха: ”Ако този не бъде умъртвен, то целият свят ще повярва в него“. И веднага се събраха първосвещениците и книжниците и направиха съвещание против него да убият не само Исуса, но и Лазаря, понеже поради него мнозина повярваха в Исуса Христа.

Заради това ли, о, беззаконници, вие станяхте законоучители, за да възставате против законодателя? Поради това ли се разбунтувахте срещу Бога, понеже ви освободи от египетското робство, като наказа фараона с много бедствия? Затова ли, о, беззаконници, ковете коварства против него, защото ви проведе чудно през Червено море и ви хранеше с

небесна храна в пустинята четиридесет години? **А** вие сега и измамник го нарекохте, о, престъпници, защото и мъртвец ни възкресява, и всякакви изцеления извършва. Затова ли казвате: ”*Лъжец е*“. **А** когато ви пращаме манна от небето – тогава го благославяйте. Не се ли срамувате, законопрестъпници иудеи! Вместо похвала ковахте срещу своя творец. **А** трябваше да му отдадете хвала и чест, виждайки, че той възкресява мъртви, дарява на слепите светлина, изгонва бесове, изцелява всякакви болести – този, който дойде да спаси човешкия род.

Но нека оставим настрана иудейското беззаконие и безумие и да възхвалим благочестието на Лазар, Христовия приятел.

Лазар стана свято жилище на Пресветия Дух.

Лазар – красива издънка от божията градина!

Лазар – медоносна капка от божията мъдрост!

Лазар – извор на духовна благодат!

Лазар – неувяхващ цвят от райската градина!

Лазар – високолетящ орел на висшата премъдрост!

Лазар – съкровищница на божие гостоприемство, изпълнена с обич към бедните!

Лазар – втори предтеча за тези, които седят в мрак и в смъртна сянка!

Лазар – лют посрамител на адската сила!

Лазар – мил любимец на Христа!

Лазар – пръв предобраз на възкресението на Христа на третия ден!

Лазар – светлозарен съобщник на ангелите!

Лазар – строг изобличител на иудеите!

Множеството люде, като видяха Лазар, възкръснал от мъртвите на четвъртия ден след неговата смърт, повярваха в Господа и му отдадоха

дължимата почит като на свой Творец. Едни постилаха дрехите си по пътя; други пък кършеха клонки от дърветата и викаха заедно с децата: ”Осанна! Благословен е идещият в името господне, царят израилев! Мир на земята и слава във висините!

Благословен е този, който дойде да обнови човешката природа и да спаси погиналото. Осанна във висините на Бога, прославян в три лица заедно – на Отца и на Сина, и на Светия Дух, сега и всякога, и во веки. Амин!